

Op 25 april van dit jaar heeft staatssecretaris Van Geel de Toekomstagenda Milieu gepresenteerd. Hij had hiervoor zelfs rapper Lange Frans ingeschakeld. Weet u nog wel, die van dat ijsklontje? De Toekomstagenda bevat een nieuwe aanpak van het milieubeleid. Met de Toekomstagenda Milieu kiest het kabinet voor een moderne en zakelijke aanpak van milieuproblemen, waarbij kosten en baten nuchter worden afgewogen. De trefwoorden daarbij zijn schoon, slim en sterk.

In de Toekomstagenda Milieu staan maar weinig woorden over de bodem. Nico Hoogervorst, één van de schrijvers van de Toekomstagenda, heeft mij verteld dat dit geen opzet is geweest. Bodem is zeker niet als een ondergeschoven kindje behandeld. Veel woorden waren niet nodig, omdat de inkt van de Beleidsbrief Bodem nog maar net droog was. En het had weinig zin die over te schrijven.

Verder zijn de diffuse bronnen van verontreiniging bij het onderdeel water beschreven. Veel van de tekst geldt ook voor bodem. Gelukkig maar!

Nederland is voor veel producten een exportland. Misschien komt daar binnenkort een product bij. En dat is het bodemsaneringsbeleid. In het huisorgaan van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer van november 2006 kunt u lezen hoe enthousiast de Chinese ambassadeur in Nederland is over het Nederlandse bodembeleid. Zij noemt dat zelfs het beste beleid ter wereld!

In Nanjing, de vroegere hoofdstad van China, heb ik dezelfde geluiden gehoord. De heer dr. Wu Tianma, vice-directeur van het *Jiangsu Environmental Protection Bureau* kende de geschiedenis van de Nederlandse bodemsanering op zijn duimpje. Via het Internet wist hij dat wij het eerste land waren dat hiermee is begonnen en dat de Nederlandse regering hier veel geld in had gestopt. Hij had daar veel waardering voor. Dat gold speciaal voor de goedkope, biologische technieken. Hoogleraar bodemkunde de heer Yongming Lu formuleerde een mooi doel: *'combine the western and the eastern philosophy, to create an original innovation'*.

Er is een behoorlijke kans dat China ons bodembeleid gaat overnemen. Dat zou ongetwijfeld voordelen bieden aan Nederlandse bedrijven. Als dat geen moderne en zakelijke aanpak is! Dan moeten we ons wel als eenheid presenteren: overheid, wetenschap en bedrijfsleven als collectief. Laat ons met gepaste trots het vernieuwde bodembeleid uitdragen. De somberen en de klagers laten we gewoon thuis.